

บทที่ 2
ความเป็นมาของมาตรฐานสากล
ISO/IEC 29110

1. ความเป็นมาของมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 และการ Certify

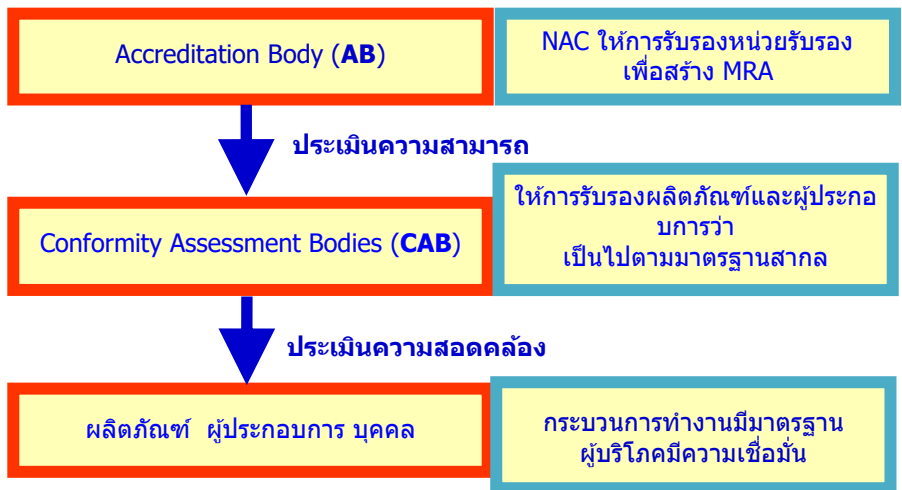
ในกระบวนการสากลมีการกำหนดการรับรองผู้ประกอบการหรือองค์กรที่นำมามาตรฐาน ISO ไปใช้ภายในองค์กรขึ้น เราเรียกระบบต่างๆเหล่านี้ว่าระบบการรับรองระบบงาน กล่าวคือ มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถดำเนินงานภายใต้การกำกับของหน่วยงานที่เรียกว่า หน่วยรับรอง เพื่อทำการประเมิน ตรวจสอบ พิจารณาว่าองค์กรที่ได้นำมามาตรฐานสากล ISO ไปใช้นั้น ได้มีการนำไปใช้จริง และมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานสากลจริง

ในระบบการรับรองมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 นั้น ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้เรียกว่า ผู้ประเมิน (Assessor) องค์กรที่ทำหน้าที่รับรองระบบงาน คือ หน่วยรับรอง (Conformity Assessment Bodies: CAB) หรือจะเรียกสั้น ๆ ว่า CB ก็ย่อมได้ และองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของหน่วยรับรองในประเทศไทย คือสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงาน (สรบ.) หรือที่รู้จักกันในนาม NAC (National Accredited Council) ซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ สมอ. (TISI) กระทรวงอุตสาหกรรม

2. ความสำคัญของการรับรองและการมีหน่วยรับรองที่เป็นไปตามกติกาสากล

กลไกในการควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านการรับรองมาตรฐาน ISO ของไทย จะถูกผลักดันผ่าน NAC ใน 3 ระดับ ดังภาพที่ 2-1

ภาพที่ 2-1 ภาพแสดงการควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านการรับรองมาตรฐานสากล

ใน โครงสร้างการควบคุมดูแลนี้ NAC จะมีบทบาทในการควบคุมดูแลหน่วยรับรอง เพื่อให้การรับรองของหน่วยรับรองเป็นไปตามกติกาสากล โดยหน่วยรับรองจะต้องทำการตรวจประเมิน

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

และรับรองผู้ประกอบการตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
เพื่อให้คุณภาพตรงตามข้อกำหนด NAC จะ
ดำเนินการควบคุมดูแลเพื่อสร้างการยอมรับร่วมแบบพหุภาคีในระดับสากล

(Multilateral Mutual Recognition Agreement - MRA)

ให้เกิดขึ้นกับหน่วยรับรองเพื่อสร้างมาตรฐานการทำงานให้เทียบเท่ากับประเทศอื่นๆในระดับสากล ดังภาพ 2-2 คือองค์กรที่ให้การยอมรับและเข้าร่วมใน MRA นี้

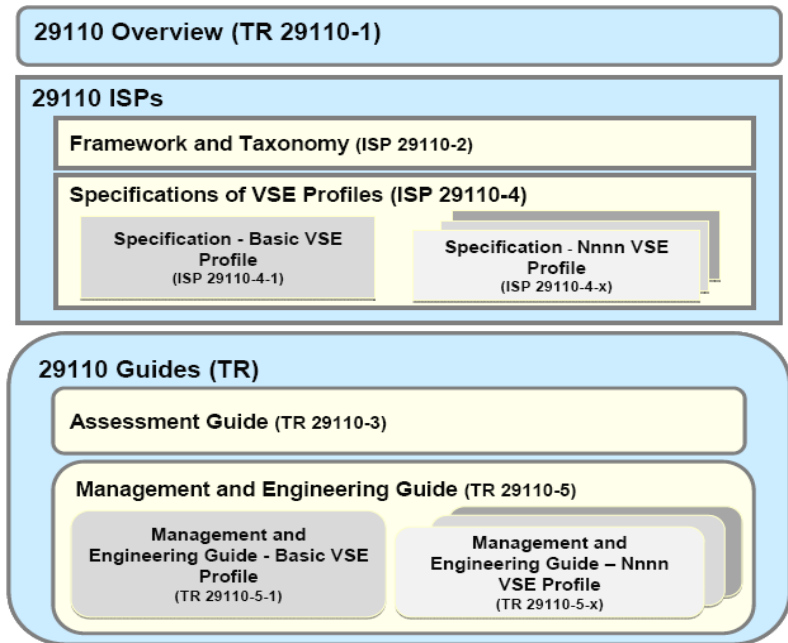
ภาพที่ 2-2 : รูปองค์กรที่เข้าร่วมและยอมรับใน MRA

ผลจากการควบคุมและดำเนินงาน จะทำให้องค์กรต่างๆ ยอมรับในหลักการรับรองสากลร่วมกัน ผู้ประกอบการไทยจะได้ประโยชน์เมื่อเข้าร่วมกระบวนการรับรอง ตัวอย่างเช่นจะไม่โดนตั้งกำแพงกีดกันด้านคุณภาพเมื่อส่งสินค้าไปจำหน่ายในต่างประเทศ เนื่องจากผู้ประกอบการได้รับการรับรองตามหลักสากลแล้ว เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบการอื่นในประเทศนั้นๆ ผู้บริโภคจึงมั่นใจในสินค้าและบริการที่ได้รับ

3. ความสำคัญของมาตรฐานการประเมิน ISO/IEC 15504

มาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 ได้ทำการแบ่งแยกมาตรฐานออกเป็น 5 ส่วน ดังภาพที่ 2-3

ภาพที่ 2-3 : มาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 แบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ในทั้ง 5 ส่วน นั้น ส่วนที่ 3 TR 29110-3 Assessment Guide จะเป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดในการประเมินเพื่ออ้างอิงว่าองค์กรที่ได้นำมาตรฐาน

ไป ใช้ มี การ ทำ งาน ครบ ถ้วน ตาม มา ต ร ร ฐ า น
ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นการระบุถึงแนวทางในการ

ตรวจประเมินเพื่อยืนยันความสอดคล้อง (Conformity) กับมาตรฐาน

ใน ส ่ ว น ที่ 3

ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าการยืนยันความสอดคล้องตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 นั้นจะถูกทำได้โดยอาศัยการประเมินตามหลักมาตรฐานสากล ISO/IEC 15504 ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลด้านการประเมินกระบวนการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดย มา ต ร ร ฐ า น ส า ก ล ISO/IEC 29110 กำหนดไว้ว่าองค์กรที่อ้างอิงว่าได้ดำเนินการตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 จะต้องมีความเห็นจากการประเมิน ด้วยมาตรฐานสากล ISO/IEC 15504 ที่ระดับ Level 1 ดังภาพที่ 2-4

Capability Levels and Process Attributes

Optimizing

The process is continuously improved to meet relevant current and projected business goals.

Level 5 Optimising

PA.5.1 Process Innovation
PA.5.2 Process Optimization

Predictable

The process is enacted consistently within defined limits.

Level 4 Predictable

PA.4.1 Process Measurement
PA.4.2 Process Control

Established

A defined process is used based on a standard process.

Level 3 Established

PA.3.1 Process Definition
PA.3.2 Process Deployment

Level 2 Managed

PA.2.1 Performance Management
PA.2.2 Work Product Management

Managed

The process is managed and work products are established, controlled and maintained.

Level 1 Performed

PA.1.1 Process Performance

Performed

The process is implemented and achieves its process purpose.

Level 0 Incomplete

Incomplete

The process is not implemented or fails to achieve its purpose.

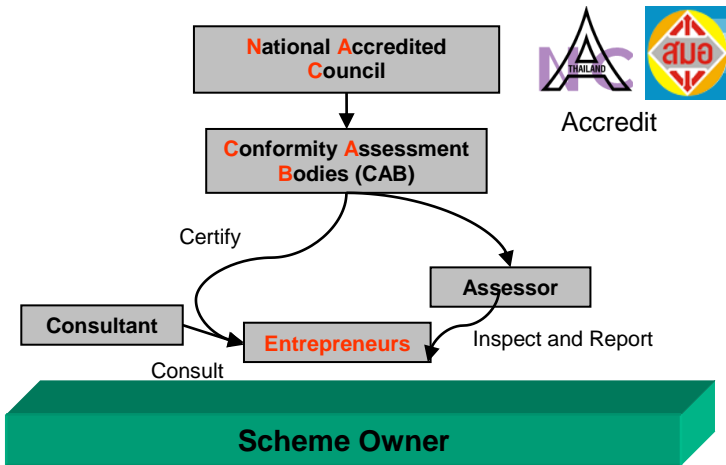

ภาพที่ 2-4 : Capability Levels and Process Attributes

ระดับการประเมินของมาตรฐานสากล ISO/IEC 15504 จะบ่งบอกถึงระดับศักยภาพในการดำเนิน กระบวนการด้านการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดยระดับจะมี 6 ขั้นด้วยกัน หากจะผ่านตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 จะตั้งองได้ระดับ Level 1 Performed กล่าวคือ กระบวนการทำงานต่างๆจะต้องถูกปฏิบัติตามหลักของมาตรฐานและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการ ซึ่งตามข้อกำหนดนี้องค์กรที่ขอรับการรับรองจะต้องมีการทำงานในด้านต่างๆ ครบถ้วนตามเกณฑ์คุณภาพของ มาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 ในทุกด้าน

4. โครงสร้างการประเมินและการรับรองของหน่วยรับรอง (CAB)

ในการทำงานด้านการรับรองของมาตรฐานสากล ISO/IEC 29110 ได้มีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานไว้ ดังภาพที่ 2-5

ภาพที่ 2-5 : โครงสร้างการดำเนินการขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการรับรอง

สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงาน (สรบ.) หรือที่รู้จักกันในนาม NAC ในฐานะของผู้ให้การรับรองหน่วยรับรองจะทำการควบคุมดูแลหน่วยรับรองให้ดำเนินการตามกระบวนการสากล

หน่วยรับรอง (Conformity Assessment Bodies) หรือ CAB ทำหน้าที่ในการรับรอง หรือ Certify ได้โดยอาศัยผลจากการประเมินของผู้ประเมิน หรือ (Assessor) ซึ่งจะทำหน้าที่ประเมินและรายงานผล